

زندگی صوفیانه یا عارفانه؟

روح الله پورعابدین^۱، علی علمی^۲، سیده پرگل شمسی^۳، زهرا جلالی منش^۴

۱- دانشجوی دکتری تخصصی مدرّسی معارف اسلامی دانشگاه معارف اسلامی قم

۲- استاد سطوح عالی حوزه علمیه خراسان و دانشگاه علوم اسلامی رضوی مشهد مقدّس

۳- کارشناسی ارشد اخلاق اسلامی دانشگاه قم

۴- کارشناسی علوم قرآن و حدیث دانشگاه آرمان رضوی مشهد مقدّس

چکیده

چگونگی نگاه به دین و مذهب و رفتار عملی بر اساس آن یکی از مقوله های مهم در جامعه امروز و کشورهای اسلامی است. امروز بشر بیشتر از گذشته نیاز به دین و معنویت را در خود احساس می کند و راه رهایی از معضلات فرهنگی و اقتصادی، بیکاری، طلاق، بالا رفتن سنّ ازدواج و پائین آمدن سنّ طلاق، ناهنجاریهای اجتماعی یا آسیبهای اجتماعی (روابط نامشروع، رابطه دختر و پسر، اعتیاد به قلیان، سیگار و مواد مخدّر، خشونت، خودکشی)، امراض روحی و روانی و بسیاری از امراض جسمی، بازگشت به دین و معنویت است. لذا سال ۱۹۷۹ میلادی (۱۳۵۷ هـ.ش) سال آغاز برنامه جدید برای بشر و سال آغاز معنویت دانسته شد. اهمّیت مباحث عقیدتی بویژه تصوّف و عرفان آشکار است و در پی آن بودیم تا در این پژوهش مختصر براساس مکتوبات متصوّفه و عرفاء و منابع اصیل اسلامی تصوّف و عرفان حقیقی را از غیر حقیقی آن باز شناخته تا بتوانیم سبک زندگی را براساس آن پی ریزی نمائیم که صوفیانه باشد یا عارفانه؟ و نتیجه گرفتیم که در مسیر قُرب الهی که هدف نهایی خلقت بشر و بعثت انبیاست، تصوّف و عرفان یکی است و عرفان حقیقی همان عرفان قرآنی است. و پیر و مرشد ما در مسیر تهذیب نفس و ثمره تهذیب نفس یعنی کسب معرفت - که دو مقصد تصوّف بود - چهارده معصوم اند و در رتبه بعد علماء وارسته. در ادامه چند راهکار نیز ارائه دادیم. پس از تأکید بر اتّحاد سه گانه نخبگان، مردم و مسئولین، در اصلاح معنویت جامعه و ترویج و تقویت اعتقادات صحیح و اصلاح سبک زندگی، نهایی ترین راهکار، تقویت ایمان و پرهیز از تقلید کورکورانه از نسخه هایی است که سرچشمه از قرآن و سنّت و عقل ندارد.

واژگان کلیدی: زندگی، حقیقت، تصوّف، عرفان، اسلام